

Participatieplan Net op Zee Doordewind

Fase: publicatie concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau tot en met ter inzagelegging van ontwerp-Projectbesluit en ontwerp-vergunningen

Looptijd: 19 maart 2026 tot en met derde kwartaal 2027

Publicatie: 19 maart 2026

Belangrijk:

1. Dit document bestaat uit een actualisatie van het Participatieplan voor het project 'Net op Zee Doordewind'.
2. Wilt u reageren? Dat kan van 20 maart tot en met 30 april 2026. Zie paragraaf 3.4.1 voor meer informatie over formele inspraak.
3. Heeft u vragen? Neem dan contact met ons op. U vindt de contactgegevens in paragraaf 1.4.
4. Bekijk ook ons interactieve digitale participatieplan, via www.magazines.tennet.eu/doordewind. Dit online participatieplan is een toegankelijke gids naast de officiële documenten. U vindt hier dezelfde informatie met meer ruimte voor uitleg en terugkoppeling.

Voornemen en Participatieplan	17 oktober 2025
Actualisatie Participatieplan	20 maart 2026

Tabel 1 Versies participatieplan met publicatiedatum

Inhoud

Inleiding	3
1.1 Wat leest u in dit plan?	3
1.2 Voor wie is dit plan?	4
1.3 Wie doet wat?	5
1.4 Onze contactgegevens	6
 2. Het project Net op Zee Doordewind	 7
2.1 Wat houdt het project in?	7
2.2 Waarom is dit project nodig?	11
2.3 De te doorlopen procedure	11
 3. Participatie in dit project	 13
3.1 Het belang van participatie	13
3.2 Samenhang met andere projecten en initiatieven	15
3.3 Samenwerking en afstemming	17
3.4 Participatieactiviteiten komende periode	17
3.4.1 <i>Formele inspraak</i>	17
3.4.2 <i>In gesprek met bewoners en bedrijven</i>	18
3.4.3 <i>In gesprek met overheden en bevoegde gezagen</i>	18
3.4.4 <i>In gesprek met maatschappelijke organisaties</i>	19
3.4.5 <i>In gesprek met grondeigenaren</i>	20
3.4.6 <i>Delen van algemene informatie over het project en de procedure</i>	21
 4. Tot slot	 22
 Bijlage 1: Participatieverslag	 24
 Bijlage 2 Overzicht omgevingspartijen	 31

Inleiding

1.1 Wat leest u in dit plan?

Doordewind is een windgebied in het noorden van de Noordzee, ongeveer 88 kilometer uit de kust, ten noorden van Schiermonnikoog. Dit gebied levert straks 4 gigawatt aan groene energie. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna EZK) en TenneT TSO B.V. (hierna TenneT) willen dit windgebied aansluiten op het landelijke elektriciteitsnet met onder meer twee ondergrondse kabelsystemen (dat zijn bundels van drie kabels en een glasvezelkabel) van elk 2 gigawatt. De kabelsystemen worden in de Eemshaven aangesloten op het Nederlandse hoogspanningsnet. Naast de kabels worden ook twee platforms op zee, twee converterstations op land en aansluitingen naar hoogspanningsstations gerealiseerd. Dit project noemen we 'Net op Zee Doordewind' (Doordewind).

In dit geactualiseerde participatieplan van het project Doordewind leest u:

- hoe TenneT en het ministerie van EZK u de komende periode *van de terinzagelegging van de concept-NRD tot aan de publicatie van het ontwerp-projectbesluit en overige vergunningen (verwachting in 3^e kwartaal 2027)* willen informeren en betrekken bij dit project,
- wat het project inhoudt en hoe de procedure verloopt, en
- hoe u kunt reageren op dit document.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 leest u voor wie dit plan bedoeld is en welke organisaties bij het project Doordewind een rol spelen. In hoofdstuk 2 lichten we het project kort toe. In hoofdstuk 3 leggen we uit wat er de komende fase gebeurt en hoe de gehele procedure van Doordewind eruitziet. Hoofdstuk 4 gaat in op het participatieproces. In bijlage 1 blikken we terug op de participatie in de vorige fase van het project (oktober 2025 tot en met februari 2026) en wat dit heeft opgeleverd.

Na het lezen van het participatieplan bent u op de hoogte van de stand van het project en welke stappen nog worden doorlopen in de procedure. U weet onder andere hoe we de omgeving bij het project betrekken, hoe u kunt meedenken, uw belangen in kunt brengen, bezwaar kunt maken en waar u informatie kunt vinden.

Kader 1 - Onze uitgangspunten voor participatie

1. We kennen de belangen en weten wat er speelt

We zorgen dat we relevante belangen kennen door al vroeg in het project contact te leggen met overheden, omwonenden, bedrijven en (belangen)organisaties. Waarschijnlijk kennen we nog niet alle relevante stakeholders. Benader ons alstublieft als we nog niet met u in contact zijn, maar dit wel goed zou zijn. In de contacten besteden we tijd aan het begrijpen van elkaars belangen, beelden, ideeën en plannen. Dit stelt ons ook in staat om de belangrijkste issues (kwesties) vroegtijdig boven tafel te krijgen en te bespreken met de partijen die hier een belang bij hebben.

2. We nemen partijen mee in te maken keuzes en we zijn transparant over afwegingen.

We delen actief en open informatie over het project, we zijn duidelijk over welke vraagstukken opgelost moeten worden en over hoe het proces eruitziet om te komen tot een keuze voor een kabeltracé en de locatie voor het converterstation. Door deze informatie tijdig te delen en te bespreken, zijn issues, pijnpunten en kansen al vroeg duidelijk. Dat is belangrijk want dan is er nog voldoende tijd om samen naar oplossingen te zoeken. Later in het project zijn de mogelijkheden daarvoor vaak beperkter. EZK maakt keuzes op basis van zorgvuldige afwegingen. Daarbij laten we zien hoe we de omgevingsbelangen hierin hebben betrokken en wat deze keuzes voor de omgeving betekenen. We geven aan wat wel en niet kan en waarom. Ook als er besluiten worden genomen waar betrokkenen uit de omgeving niet (helemaal) voor zijn.

3. Helder verhaal met een duidelijke rol en verantwoordelijkheid

TenneT en EZK voeren een maatschappelijke taak uit en we doen dat met respect voor de omgeving en belangen in de omgeving. Dat brengt een grote verantwoordelijkheid mee richting burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen. Het moet voor u en andere burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen in de omgeving daarom duidelijk zijn wie we zijn, wat we doen en waarom we dat doen. Daarnaast zorgen we ervoor dat we bereikbaar en benaderbaar zijn, zodat u met bijvoorbeeld uw vragen, zorgen en inbreng altijd bij ons terecht kunt.

4. We streven naar een oplossing met waarde voor alle partijen

TenneT moet op nationaal niveau de leveringszekerheid van elektriciteit waarborgen. Dit is in ieders belang. Tegelijkertijd staan EZK en TenneT ook open voor het benutten van kansen in de directe omgeving van het project. Misschien kunnen er combinaties worden gemaakt met lokale of regionale ontwikkelingen, belangen of projecten ("win-win"-situaties). We zoeken samen naar oplossingen om de kwaliteit van het project voor de omgeving te verbeteren. Wij zetten onze expertise in en we benutten graag de kennis en kunde van omgevingspartijen.

5. Maatwerk per project

Participatie is maatwerk, omdat ieder project en iedere omgeving uniek is. We streven naar participatie die zo goed mogelijk past bij de omgeving en (de participatiebehoeften) burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen.

1.2 Voor wie is dit plan?

Dit plan is voor iedereen die graag wil weten hoe TenneT en het ministerie van EZK omgaan met participatie in het project Doordewind. In dit plan leest u hoe u betrokken kunt zijn en hoe wij u informeren. Mist u iets in dit participatieplan? Zou u graag (op een andere manier) betrokken willen worden bij het project? Laat het ons weten. Zie paragraaf 1.4 voor onze contactgegevens. We bekijken dan samen op welke manier we hier het beste invulling aan kunnen geven.

TenneT en EZK bouwen voort op de contacten die eerder zijn gelegd in het kader van Programma Aanlanding Wind op Zee (PAWOZ – Eemshaven) en het project Ten noorden van de Waddeneilanden. Binnen alle omgevingspartijen onderscheiden we de volgende (hoofd-) groepen:

- Bewoners en bedrijven: iedereen die dicht bij de kabelroute of de converterstations woont, verblijft of

werkt en daarom vragen of zorgen heeft. Ook kabel- en leidingexploitanten en recreatiebedrijven in het projectgebied rekenen we tot deze groep.

- Grondeigenaren en grondgebruikers: iedereen die eigenaar of gebruiker is van een perceel waar mogelijk de kabelroute en/of de converterstations gaan komen, dus bijvoorbeeld particulieren, landbouwers, bedrijven en terreinbeherende organisaties;
- Maatschappelijke organisaties: organisaties die inhoudelijk betrokken zijn bij het project. Dit zijn vaak belangengroepen die zich zorgen maken over de leefbaarheid en/of aandacht vragen voor onderwerpen als natuur en milieu, landbouw en visserij, industrie en economische ontwikkeling. Natuurorganisaties en kennisinstellingen die zich bezighouden met bijvoorbeeld het Waddengebied rekenen wij in ieder geval tot deze groep.
- Bestuurs- en overheidsorganen: nationale, regionale en lokale overheden, zoals ministeries, provincies, gemeenten en waterschappen en hun adviseurs/uitvoeringsdiensten en weg-, water (-weg) en railbeheerders.

In bijlage 2 staat een overzicht van alle omgevingspartijen die op dit moment in beeld zijn. Aanvullingen op deze lijst zijn welkom.

1.3 Wie doet wat?

TenneT is de beheerder van het landelijke hoogspanningsnet en van het net op zee. TenneT legt de ondergrondse hoogspanningsverbindingen aan tussen de windparken op zee en het elektriciteitsnet op land, inclusief de bouw van de platforms op zee en de bouw van de converterstations op land. TenneT is initiatiefnemer voor het project Doordewind.

De **staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei (KGG)** coördineert de besluitvorming van energieprojecten met een nationaal belang. Op de besluitvorming over Doordewind is de projectprocedure van toepassing. De staatssecretaris van KGG besluit samen met de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) op basis van onderzoek en na uitgebreide consultatie van onder andere lokale en regionale overheden, belangenorganisaties en andere belanghebbenden waar en hoe het project Doordewind wordt aangelegd en gebouwd. Het projectbesluit en de voor het project benodigde vergunningen worden gezamenlijk met de regionale bevoegde gezagen voorbereid. De vergunningen worden door zowel landelijke als lokale instanties afgegeven.

De **Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)** is een uitvoerende dienst van (onder meer) EZK en ondersteunt EZK met de vergunningeninventarisatie- en aanvragen, de projectplanning, het organiseren van inspraak en participatieactiviteiten, en de communicatie rondom de procedure. Alle documenten die horen bij de projectprocedure worden op de [projectpagina van RVO](#) geplaatst, waar u ook een reactie op de documenten kunt indienen.

De projectprocedure wordt afgestemd met een aantal **bestuurs- en overheidsorganen**, zoals provincies, gemeenten en waterschappen in het projectgebied. Zij worden betrokken vanwege hun rol bij

vergunningverlening, zorgvuldige ruimtelijke inpassing en communicatie met belanghebbenden.

Daarnaast zijn en worden **bewoners en bedrijven, grondeigenaren – en gebruikers en maatschappelijke organisaties** bij het project betrokken. Hoe de samenwerking en participatie met deze partijen plaatsvindt, beschrijven we in hoofdstuk 3 van dit document.

1.4 Onze contactgegevens

Hebt u een vraag, een suggestie of informatie die u met ons wilt delen? Wilt u meer weten over het project? Bent u nog niet bij het project betrokken en wilt u dat in het vervolg wel zijn? Wij horen het graag en staan u met plezier te woord.

Voor informatie over de procedure, documenten en besluitvorming:

Bureau Energieprojecten van het ministerie van EZK

- Telefoon 088 042 47 47
- Projectpagina RVO: www.rvo.nl/noz-doordewind
- Mail projectleiding EZK: noz-doordewind@minezk.nl

Voor informatie over de inhoud en participatie van het project:

TenneT

- Telefoon 0800 – 83 66 388
- Mail: doordewind@tennet.eu
- Projectpagina TenneT: www.tennet.eu/doordewind, hier kunt u zich ook aanmelden voor de nieuwsbrief
- Online participatieplan: <https://magazines.tennet.eu/doordewind>
- Omgevingsmanager: Arjen Schultinga, arjen.schultinga@tennet.eu, tel (06) 188 282 88

2. Het project Net op Zee Doordewind

2.1 Wat houdt het project in?

Windgebied Doordewind ligt op ongeveer 88 kilometer uit de kust, ten noorden van Schiermonnikoog. Het windgebied is ongeveer 565 km² groot. Het is een groot windgebied, opgesplitst in twee gebieden, Doordewind Alpha en Beta¹, elk met een vermogen van ongeveer 2 gigawatt. Marktpartijen bouwen de windparken binnen deze gebieden. Via tenders wordt bepaald welke partijen dat gaan doen.

Om de windparken aan te sluiten op het landelijke hoogspanningsnet, zijn platforms op zee, zeekabels, landkabels, converterstations en aansluitingen op hoogspanningsstations nodig. Al deze onderdelen samen noemen we het 'Net op Zee'. De staatssecretaris van KGG bepaalt waar de onderdelen van Doordewind komen en TenneT legt deze aan en onderhoud ze.

TenneT onderzoekt als initiatiefnemer van het project hoe het project met de minste impact op de fysieke leefomgeving kan worden aangelegd.

Het project Doordewind bestaat uit de volgende onderdelen. We noemen dit ook wel 'de opgave van het project'. De volgende onderdelen moeten uiterlijk in 2033 gereed zijn:

- De bouw en installatie van **twee platforms op zee**. De platforms zijn het verzamelpunt van alle stroom die door de windturbines wordt opgewekt. In de platforms wordt de verzamelde stroom omgezet van 66 kV naar 525 kV en van wisselstroom naar gelijkstroom.
- De aanleg van **ondergrondse gelijkstroomkabels voor het stroomtransport naar land**. Dit betreft twee kabelsystemen (bundels) van elk drie stroomkabels en een glasvezelkabel. De kabels lopen vanaf de platforms door de Noordzee, via Schiermonnikoog en het Waddengebied en vervolgens over land naar twee nog te bouwen converterstations in de Eemshaven. Om het verlies van stroom tijdens het transport te beperken, voert TenneT deze verbindingen uit als een gelijkstroomverbinding van 525 kV.

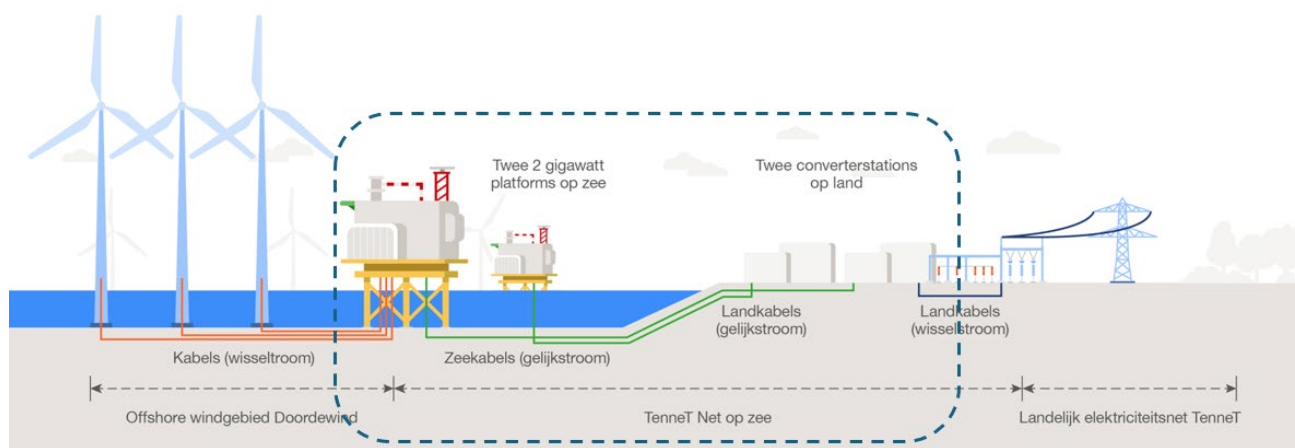

Figuur 1 Windgebied Doordewind

¹ In eerdere documenten aangeduid als Doordewind 1 en Doordewind 2

- De bouw van **twee converterstations op land** in de Eemshaven. Een converterstation bestaat uit een terrein met meerdere gebouwen en heeft een oppervlakte van ongeveer 5,5 hectare per stuk. Het converterstation op land zet de gelijkstroom om in wisselstroom en verandert de spanning van 525 kV DC naar 380 kV AC. Dit is nodig omdat het landelijke hoogspanningsnet op 380 kV wisselstroom werkt.
- **Ondergrondse wisselstroomkabels tussen de converterstations en 380 kV-hoogspanningsstations.** Met deze ondergrondse kabels wordt het windgebied aangesloten op het landelijke hoogspanningsnet. De 380 kV-hoogspanningsstations bevinden zich ook in (de nabijheid van) de Eemshaven. De hoogspanningsstations zelf maken geen deel uit van de procedure voor Doordewind.

De opgave is schematisch weergegeven in Figuur 2.

Figuur 2 Binnen de stippellijn: schematische weergave van project Net op Zee Doordewind

In PAWOZ – Eemshaven heeft het toenmalige ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) onderzocht hoe de windenergie van windgebied Doordewind het beste kan worden aangesloten op het hoogspanningsnet, via de Eemshaven. Hieruit is een voorkeursalternatief naar voren gekomen, dat de toenmalige minister van KGG in het definitieve Programma² heeft vastgesteld. Het voorkeursalternatief voor Doordewind is de combinatie van de *Noordzeeroute D* en de *Schiermonnikoog Wantij route (VII)* met bijbehorende landroute (zie Figuur 3). De toenmalige minister van KGG heeft de keuze voor deze route gemaakt op basis van de volgende overwegingen.

- **Tijdige realisatie:** Route VII is de enige Waddenroute waarmee de windenergie van Doordewind op tijd kan worden aangelegd en aangesloten — essentieel om de nationale en regionale energietransitie doelstellingen te behalen en te voorzien in energieleveringszekerheid en energieonafhankelijkheid.

² <https://www.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2025-25367.html>

- Betrouwbaarheid en technische uitvoerbaarheid: De route kan met beproefde aanlegtechnieken worden gerealiseerd zoals gestuurde boringen en inzet van een Wadtrencher. Deze aanpak minimaliseert effecten op natuur, eilandstabiliteit en verzilting.
- Beperken impact door tracéoptimalisaties en regionale samenwerking: Door optimalisaties in het tracé (bijv. vermijden van ecologisch waardevolle zones), en samenwerking met de omgeving (agrariërs, natuurorganisaties en dergelijke) wordt de impact op de landbouw en het Waddengebied zo goed mogelijk beheerst.

Figuur 3 Weergave kabelroute van windgebied Doordewind naar Eemshaven, zoals vastgesteld in PAWOZ – Eemshaven

In dit project wordt de gekozen route (corridor) uit PAWOZ – Eemshaven in meer detail onderzocht. TenneT gaat daarom in de komende fase samen met grondeigenaren en -gebruikers, bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen werken aan die verdere uitwerking en optimalisatie van de route en de aanlegtechnieken die daarbij worden ingezet. Op bepaalde delen van de route – zoals op Schiermonnikoog - worden varianten in beeld gebracht. In het milieueffectrapport (MER) dat wordt opgesteld worden de milieueffecten van de uitgewerkte route en eventuele varianten verder onderzocht.

Kader 2 - Dijkzonevariant binnen Doordewind

EZK, waterschap Noorderzijlvest, provincie Groningen, gemeente Het Hogeland en TenneT zien de binnendijkse steunbermvariant als een potentieel kansrijke, te onderzoeken optie. In lijn met de bestuurlijke afspraken uit PAWOZ en de bestuurlijke sessie van 8 januari 2026 voeren deze partijen gezamenlijk onderzoek uit, in de vorm van een pressure cooker, waarin de variant verder wordt uitgewerkt. Dit sluit aan bij de bestuurlijke afspraak om effecten van de aanleg zo veel mogelijk te beperken en koppelkansen met de dijkversterking te onderzoeken. De pressure cooker is gericht op een zorgvuldige, navolgbare beoordeling vanuit de MER-systematiek. Daarbij staat de vraag centraal of de steunbermvariant kwalificeert als redelijk alternatief voor de afweging richting vaststelling van de definitieve NRD. Binnen de pressure cooker werken partijen de variant uit op onder meer ruimte en grondpositie, uitvoerbaarheid, vergunbaarheid en effecten op onder andere omgeving (waaronder landbouw en natuur).

Uitwerken van voorkeursalternatief

In PAWOZ - Eemshaven is de Schiermonnikoog Wantijroute als voorkeursalternatief gekozen en is voor het tracé op land een bijbehorende corridor vastgesteld. Binnen die corridor wordt in de projectprocedure van NOZ Doordewind onderzocht wat het optimale tracé is voor de aanleg van de elektriciteitskabels. Daarvoor is een basisroute uitgewerkt die grotendeels langs oude zeedijken (slaperdijken) en perceelranden loopt. Deze basisroute is in het najaar van 2025 op diverse informatieavonden en tijdens werksessies gepresenteerd.

Onderzoek naar alternatieven tijdens PAWOZ - Eemshaven

Tussen 2022 en de zomer van 2025 zijn bij de totstandkoming van PAWOZ – Eemshaven meerdere dijkzonevarianten vanuit een breed omgevingsproces ingebracht, met het verzoek deze te onderzoeken. Deze alternatieven, zowel buitendijks (via de kwelders) als binnendijks (in of direct langs de huidige dijkbeschermszone), zijn onderzocht en in gezamenlijkheid met onder andere waterschap Noorderzijlvest afgewogen en getrechterd. De varianten in en nabij de dijkzone zijn daarbij afgefallen omdat zij niet vergunbaar of technisch haalbaar bleken. De motivering ligt in verwachte milieueffecten en vergunbaarheid (waaronder natuur), en in aspecten van uitvoerbaarheid, beheerbaarheid, planning en doelmatigheid voor zowel de kabels (TenneT) als de waterkering (waterschap).

Nieuwe inzichten en gezamenlijke uitwerking

Waterschap Noorderzijlvest heeft medio 2025 aangegeven opnieuw kansen te zien voor een kabeltracé in de dijkzone vanwege de koppelkansen met de dijkversterkingsopgave voor de waterkering. Daarbij ligt de focus op een binnendijkse uitwerking in de steunberm. In de afgelopen maanden hebben waterschap Noorderzijlvest, EZK en TenneT, samen met provincie Groningen en gemeente Het Hogeland, hierover meerdere keren overleg gevoerd en de gezamenlijke uitwerking voorbereid.

Concept-NRD

Op dit moment is de onderbouwing t.o.v. de trechtering in PAWOZ – Eemshaven nog onvoldoende toetsbaar en is de scope van de dijkversterkingsopgave nog onvoldoende scherp om de steunbermvariant als redelijk alternatief in de concept NRD op te nemen. Daarom wordt in de pressure cooker gezamenlijk de steunbermvariant verder onderzocht en uitgewerkt. De uitkomsten van de pressure cooker worden betrokken bij de afweging of opname van de steunbermvariant als redelijk alternatief passend is richting vaststelling van de definitieve NRD (juni 2026). De resultaten van het onderzoek worden opgenomen in de definitieve NRD.

2.2 Waarom is dit project nodig?

Nederland schakelt over op duurzame energie. Windgebied Doordewind levert straks genoeg schone elektriciteit voor vele miljoenen huishoudens en bedrijven en helpt om aan de vraag uit de regio te kunnen voldoen. De overgang naar schone elektriciteit maakt ons minder afhankelijk van fossiele brandstoffen en van energie-import. Dit versterkt onze onafhankelijkheid en betrouwbaarheid en is belangrijk voor het klimaat en de economie. Ook komt dit tegemoet aan de vraag naar duurzame energie in de regio Eemshaven. Bijvoorbeeld door de ontwikkeling van het bedrijventerrein in de Oostpolder en de ambities van de industrie om te verduurzamen. Het Rijk en de regio hebben in 'Nij Begun' – een kabinetsreactie op de resultaten van de parlementaire enquête naar de gaswinning in Groningen – afgesproken dat, als het past, 33% van de toekomstige aanlandingen van wind op zee in Noord-Nederland plaatsvindt³.

De plannen voor windenergie op zee

De huidige doelstelling voor het realiseren van wind op zee is opgenomen in de Routekaart Windenergie op Zee⁴. Het doel van deze routekaart is om circa 21 gigawatt capaciteit te realiseren. De realisatie van Doordewind Alpha, inclusief de benodigde netaansluiting, is onderdeel van de bestaande routekaart. Daarnaast heeft TenneT in mei 2025 in het Ontwikkelkader windenergie op zee⁵ opdracht gekregen van EZK om ook de aansluiting van Doordewind Beta te realiseren.

2.3 De te doorlopen procedure

Het is de bedoeling dat voor dit project een projectbesluit wordt genomen. Zo'n besluit past het gemeentelijk Omgevingsplan aan en voegt regels toe die nodig zijn om het project aan te leggen, in gebruik te nemen en te blijven gebruiken. Om dat projectbesluit te kunnen nemen, volgt EZK de zogeheten projectprocedure (volgens afdeling 5.2 van de Omgevingswet). EZK neemt de coördinatie op zich en werkt volgens een vaste aanpak. Die bestaat uit meerdere stappen, die we hieronder toelichten. Er wordt geen voorkeursbeslissing genomen binnen dit project, omdat de toenmalige minister van KGG in PAWOZ - Eemshaven al een voorkeursalternatief heeft vastgesteld.

³ [Kamerbrief over Nij begun: op weg naar erkenning, herstel en perspectief | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

⁴ [Nieuwe windparken op zee | RVO.nl](#)

⁵ [Ontwikkelkader windenergie op zee | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

I. Verkenning

De eerste stap in de projectprocedure is het publiceren van het document: het Voornemen en Participatieplan. Dat is medio oktober 2025 gebeurd. Hiermee is de verkenning van het project gestart. In de Verkenningfase verzamelen TenneT en EZK kennis en inzichten over:

- relevante ontwikkelingen voor de opgave;
- mogelijke oplossingen voor de opgave.

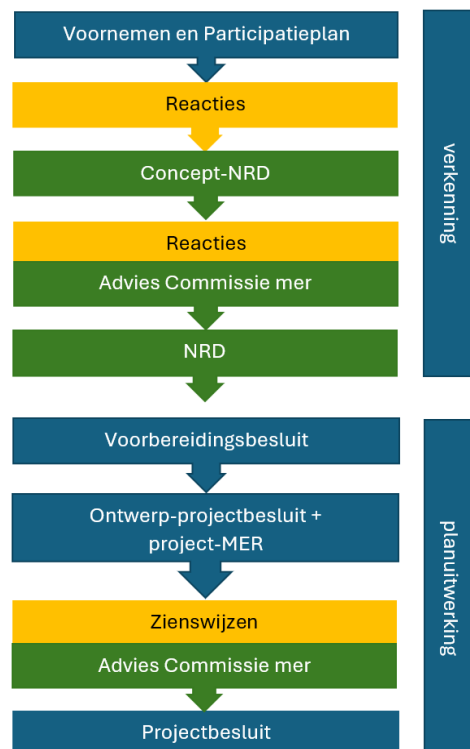
Het eindresultaat van de verkenning is de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). De NRD beschrijft welke alternatieven en milieuaspecten in het milieueffectrapport (hierna MER) worden opgenomen (de *reikwijdte*) en hoe diepgaand en met welke methoden het onderzoek zal plaatsvinden (het *detailniveau*). Op dit moment is de conceptversie van de NRD (concept-NRD) gereed. Iedereen kan reacties indienen over dit document. Ook de onafhankelijke commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie mer) wordt om advies gevraagd. Na het verwerken van de reacties en het definitief vaststellen van de NRD volgt de Planuitwerkingsfase.

II. Planuitwerkingsfase

In deze fase gaat TenneT diverse onderzoeken doen en keuzes voor de route en aanlegtechnieken maken. Het werkproces in het kader van de milieueffectrapportage helpt om de milieueffecten van de route en de aanlegtechnieken gedetailleerd in beeld te krijgen en waar nodig te mitigeren. Het resultaat van dit stapsgewijze werkproces is het project-MER. Een MER is een onderzoek naar (mogelijke) effecten van het project op het milieu. EZK vraagt als bevoegd gezag de Commissie mer om te adviseren over de inhoud en kwaliteit van het MER. Daarnaast gaat TenneT aanvullende onderzoeken doen naar (mogelijke) effecten op de landbouw (o.a. verziltingsrisico). De gekozen route en aanlegtechniek(en) worden vervolgens uitgewerkt in de vergunningaanvragen. De bevoegde gezagen zullen dit verwerken in (ontwerp-)vergunningen.

Formele inspraakmomenten in de procedure

In de projectprocedure zijn er een aantal momenten waarop iedereen kan reageren op de gepubliceerde informatie (zie ook paragraaf 3.5). Deze inspraakmomenten zijn vanaf nu nog bij de publicatie van de concept-NRD (dus in de huidige fase); en bij het ontwerp-projectbesluit (inclusief het project-MER) en overige ontwerpvergunningen (verwacht in 2027).

Figuur 4 Stappen in de projectprocedure: verplichte stappen (blauw), optionele stappen die in dit project worden gezet (geel) en inspraakmomenten (groen)

De omgeving informeren we via verschillende kanalen zodra er nieuwe documenten worden gepubliceerd (zie ook paragraaf 3.6)

Na het vaststellen van het projectbesluit en de definitieve vergunningen kan beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Als de Raad van State oordeelt dat de procedure goed doorlopen is, zijn het projectbesluit en de vergunningen onherroepelijk.

Figuur 5 Planning processtappen Net op Zee Doordewind

3. Participatie in dit project

3.1 Het belang van participatie

EZK en TenneT vinden het belangrijk om bij het maken van keuzes voor dit project zorgvuldig te werk te gaan. De toekomstige kabelverbindingen, platforms op zee en converterstations op land hebben in meerdere of mindere mate impact op het milieu en de omgeving – zowel tijdens de aanleg als in de gebruiksfase. Daarom is het van belang om zoveel mogelijk verschillende belangen, perspectieven en gebiedskennis uit de omgeving te verzamelen en mee te nemen bij het bepalen van de exacte route en de toe te passen aanlegtechnieken. Het verzamelen en benutten van die informatie is het hoofddoel van de participatie in de verkenning- en planuitwerkingsfase van het project. Daarnaast vinden we het belangrijk om de omgeving, dus alle belanghebbenden, goed en regelmatig te informeren over de voortgang van het project en wat dit betekent voor hen. We willen zo goed mogelijk uitleggen hoe en waarom bepaalde keuzes zijn gemaakt, zodat dit voor iedereen begrijpelijk en goed te volgen is.

Kader 3 - Verschillende vormen van participatie

Participatie kan in verschillende vormen plaatsvinden. We onderscheiden in ons project vijf verschillende vormen:

1. *Informeren* = Belanghebbenden zijn geïnformeerd: wij stellen informatie beschikbaar en zijn beschikbaar voor vragen, zodat belanghebbenden op de hoogte zijn van plannen en de voortgang van het project Net op Zee Doordewind. Denk aan informatie die we delen via de website, organiseren van informatiebijeenkomsten, webinars en nieuwsbrieven.
2. *Raadplegen* = Belanghebbenden zijn betrokken: wij stellen documenten op en leggen die ter inzage (zie kader 1). De terinzagelegging wordt ondersteund met informatieavonden om de inhoud van de documenten toe te lichten. Geïnteresseerden kunnen op basis van de terinzagelegging een zienswijze indienen. Dit betreft een formele manier van participeren. De zienswijzen worden van een reactie voorzien in een Nota van Antwoord.
3. *Adviseren* = Belanghebbenden leveren een bijdrage: voorafgaand aan de formele participatiemomenten vragen we belanghebbenden om hun bijdrage aan het programma te leveren. Dit doen wij door input en feedback op te halen van regionale en lokale overheden, zoals provincies en gemeenten, en door bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties uit te nodigen met ons mee te denken en ons te adviseren over de (tussen-) resultaten van onderzoeken. Dit doen we onder andere in de vorm van klankbordgroepen, werkgroepen en verdiepingssessies.
4. *Samenwerken* = Belanghebbenden werken samen met EZK en TenneT aan oplossingen en effecten: een aantal belanghebbenden heeft unieke kennis die benut kan worden bij het verder ontwerpen van de kabelroute.
5. *Meebeslissen* = Om tot breed gedragen oplossingsrichtingen te komen zijn er meerdere partijen die een rol spelen in het besluitvormingsproces, waaronder bevoegde gezagen zoals ministeries en lokale overheden.

Op het programma PAWOZ – Eemshaven en het document Voornemen en Participatieplan zijn al veel reacties ontvangen. Voor zover mogelijk is of wordt hier rekening mee gehouden bij de verdere uitwerking van het project. Tegelijkertijd blijft er altijd ruimte voor aanvullende vragen, zorgen en ideeën tijdens het vervolg van de projectprocedure. Het gesprek hierover met omwonenden en omgevingspartijen helpt om het project beter af te stemmen op de omgeving. Het delen van gebiedskennis, zorgen en suggesties draagt bij aan een zorgvuldige afweging van belangen. Door gezamenlijk op te trekken ontstaat wederzijds begrip. Soms komen er initiatieven of ideeën naar voren die kunnen worden gecombineerd met het project.

Op basis van de reacties op dit participatieplan wordt het participatieplan geüpdatet. De volgende versie wordt samen met de definitieve NRD gepubliceerd (verwachting juni 2026).

Kader 4 - Ter inzagelegging; wat wordt bedoeld met terinzagelegging, reacties en zienswijzen?

Terinzagelegging betekent het openbaar maken van een (concept)document voor een periode van zes weken, waarin iedereen een reactie/zienswijze kan indienen met vragen, opmerkingen of suggesties. Er wordt vervolgens een Nota van Antwoord opgesteld, waarin wordt ingegaan op de reacties/zienswijzen.

We maken onderscheid tussen reacties en zienswijzen.

Reactie: Wanneer een document ter inzage gaat, waarbij dat niet verplicht is spreken we van reacties.

Zienswijze: Wanneer een document verplicht ter inzage gaat, spreken we van zienswijzen.

De volgende documenten zijn al ter inzage gegaan of komen nog ter inzage:

1. Voornemen en participatieplan – mogelijkheid tot reacties; inmiddels is deze fase afgerond
2. Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (op dit moment) – mogelijkheid tot reacties
3. Ontwerp-projectbesluit en ontwerp-vergunningen – voorzien in derde kwartaal 2027 met mogelijkheid tot zienswijzen

Bij de totstandkoming en beoordeling van bovenstaande documenten worden ook wettelijke adviseurs geraadpleegd, zoals de Commissie mer.

3.2 Samenhang met andere projecten en initiatieven

EZK en TenneT zijn zich ervan bewust dat er in het projectgebied van Doordewind vele andere ruimtelijke ontwikkelingen (gaan) spelen. Te denken valt aan versterking van waterkeringen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma, uitbreiding van bedrijfsterreinen en verduurzaming van regionale industrie. EZK en TenneT willen bij de definitieve ruimtelijke inpassing rekening houden met die ontwikkelingen. Bent u op de hoogte van ruimtelijke plannen of ontwikkelingen, waarvan u denkt dat ze ook relevant zijn voor dit project? Dat horen we graag (zie hoofdstuk 4). We streven er naar om de participatiemomenten goed op elkaar af te stemmen. Bijvoorbeeld door de informatie te coördineren, gezamenlijke momenten te organiseren en aan te sluiten bij bestaande overlegplatforms. We willen voorkomen dat verschillende projecten te veel activiteiten naast elkaar organiseren voor dezelfde doelgroepen.

Hieronder lichten we enkele ontwikkelingen toe:

Provinciaal inpassingsplan Oostpolder

Op 24 september 2025 hebben de Provinciale Staten het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) voor het

Oostpolder, het gebied ten zuiden van de Eemshaven, vastgesteld. De provincie en gemeente willen in de Oostpolder ruimte maken om een groot bedrijventerrein te ontwikkelen. Dit vinden zij belangrijk voor Groningen vanwege de vraag naar grote bedrijfskavels in dit gebied, de aanlanding van windenergie op zee en de kansen die de ontwikkelingen met zich meebrengen voor brede economische toegevoegde waarde, zoals meer werkgelegenheid en betere voorzieningen. Bij de inrichting wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de ruimtelijke kwaliteit en het terrein wordt met een zogenaamde groen-blauwe zone van 200 hectare gescheiden van het aangrenzende dorp Oudeschip. De Oostpolder is 600 hectare groot en ligt naast de Eemshaven. Daarvan is straks 150 hectare beschikbaar voor energiegerelateerde installaties, waaronder de productie van waterstof en een hoogspanningsstation van TenneT.

Hoogspanningsstation Eemshaven Oostpolderweg

Samen met Enexis plant TenneT een nieuw hoog- en middenspanningsstation in de Oostpolder, zuidelijk van de Eemshaven. Dat is nodig om de snelle groei van duurzaam opgewekte energie, bijvoorbeeld van windparken op zee, op het net te kunnen brengen. Ook aan de kant van bedrijven en gebruikers is er steeds meer vraag naar stroom. Dat komt door verduurzaming en de verwachte groei van lokale industrie. Met de bouw van dit nieuwe hoog- en middenspanningsstation zorgen TenneT en Enexis voor voldoende capaciteit. Het station komt op de meest oostelijke kavel van het geplande bedrijventerrein Oostpolder. De verwachte ingebruikname van het gehele hoogspanningsstation is in de periode 2034 - 2037. Voor Doordewind is de komst van dit nieuwe station van belang, omdat het converterstation voor windgebied Doordewind Beta via dit station wordt aangesloten op het landelijke hoogspanningsnet.

Uitbreiding station Eemshaven Oudeschip

Het hoogspanningsstation Eemshaven Oudeschip is het station waar het converterstation voor windgebied Doordewind Alpha op gaat aansluiten. Hier wordt de energie van het windgebied het landelijk hoogspanningsnet op gestuurd. Om onder andere deze aansluiting mogelijk te maken wordt het station uitgebreid met extra velden. De oplevering van deze uitbreiding is in 2028.

Programma Verbindingen Aanlanding Wind Op Zee 2031-2040

Voor de periode 2031-2040 (dus na het project Doordewind) doet EZK verder onderzoek naar aanlandingen in het programma Verbindingen Aanlanding Wind Op Zee 2031-2040 (pVAWOZ). In dit programma bepaalt EZK hoe toekomstige windgebieden het beste kunnen aansluiten op land, op welke locaties en via welke routes. Samen met de omgeving worden de meest kansrijke plekken voor aansluitingen in beeld gebracht en onderzocht. De Eemshaven is op dit moment nog een mogelijke locatie voor toekomstige aanlandingen (dus na die van Doordewind). In pVAWOZ onderzoekt EZK voor aanlanding in de Eemshaven of een tunnelsysteem (ook wel bekend uit PAWOZ als route X of de Tunnelroute) en de Oude Westereemsroute geschikt zijn. Geschiktheid hangt af van milieuaspecten en techniek, maar ook van politieke besluitvorming. De realisatie van de Tunnelroute is zeer complex en mede daardoor niet eerder voorzien dan 2040. Daarmee is deze route geen reëel alternatief voor aansluiting van Doordewind.

Kerncentrales

EZK is een projectprocedure voor de bouw van twee nieuwe kerncentrales gestart. De eerste fase in deze

procedure is een verkenning naar een geschikte locatie om twee kerncentrales te realiseren, die elk meer dan 1000 megawatt kunnen leveren. Een van die mogelijke locaties is de Eemshaven. De concept-NRD lag ter inzage van 16 mei t/m 26 juni 2025. In het eerste kwartaal 2026 wordt de definitieve NRD verwacht en zullen de integrale effecten analyse en het planMER gedeeld kunnen worden met de omgeving.

3.3 Samenwerking en afstemming

In bijlage 2 ziet u een overzicht van de omgevingspartijen die wij nu in beeld hebben. Wanneer u denkt dat we u, uw organisatie, (nieuwe) ontwikkelingen en/of relevante gebiedsinformatie nog niet kennen, laat het ons dan weten. We maken graag kennis en bekijken dan samen hoe we u het beste kunnen informeren en/of betrekken. Natuurlijk spelen we ook graag in op de behoefte van belanghebbenden die we al kennen. We nodigen u uit om contact met ons op te nemen wanneer u of uw organisatie behoefte heeft aan informatie, overleg of wanneer u informatie heeft die voor het project relevant is. Onze contactgegevens vindt u in paragraaf 1.4.

3.4 Participatieactiviteiten komende periode

Dit participatieplan kijkt vooruit naar *de periode tot en met de publicatie van het ontwerp projectbesluit en de ontwerp-vergunningen*. Dit speelt naar verwachting in het derde kwartaal van 2027.

De participatie wordt in de komende fase op de volgende manieren ingevuld:

- Door middel van formele inspraak
- Door in gesprek te gaan met:
 - o bewoners en bedrijven.
 - o overheden en bevoegde gezagen
 - o maatschappelijke organisaties
 - o grondeigenaren en -gebruikers

In bijlage 1 vindt u het participatieverslag. Hierin staat beschreven wat er in de voorafgaande periode aan participatieactiviteiten is geweest.

3.4.1 Formele inspraak

Van 20 maart tot en met 30 april 2026 is het volgende formele inspraakmoment. Iedereen kan dan een reactie indienen op het *concept-NRD* oftewel de onderzoeksagenda voor het MER. U kunt met argumenten aangeven waar u het niet mee eens bent, of welke onderwerpen volgens u missen. Op basis van uw reactie kan EZK besluiten om aanpassingen in de onderzoeksagenda te maken. Alle reacties worden anoniem verzameld in een document en beantwoord in een Nota van Antwoord. Hierin staat op welke manier er rekening wordt gehouden met deze reacties. *Alle indieners van een reactie ontvangen een brief met daarin een verwijzing naar deze Nota van Antwoord, waar deze (online) te vinden is en wanneer deze wordt gepubliceerd.*

Het daarop volgende formele inspraakmoment is tijdens de publicatie van het ontwerp-projectbesluit en de ontwerpvergunningen. Dit speelt naar verwachting in het derde kwartaal van 2027.

Zowel EZK, TenneT, de regionale overheden en enkele omgevingspartijen hebben nadrukkelijk de wens uitgesproken om voor Doordewind intensief met elkaar in gesprek te gaan en te blijven. Meer dus dan enkel via formele inspraakmomenten. Dat willen we op de volgende manier gaan organiseren.

3.4.2 In gesprek met bewoners en bedrijven

Tijdens de formele inspraakperiode worden informatieavonden georganiseerd waar iedereen welkom is. In de periode van terinzagelegging van het concept-NRD organiseert RVO informatieavonden op 1 april in Usquert en 8 april op Schiermonnikoog. De informatieavonden worden aangekondigd via advertenties in regionale en lokale dagbladen, op Schiermonnikoog via een huis-aan-huis mailing. Betrokken provincies en gemeenten ontvangen een middelenpakket die ze kunnen gebruiken voor hun eigen kanalen. De informatieavonden bestaan een plenair deel en een informatiemarkt, waar meer ruimte is voor individuele toelichting. Er worden verslagen inclusief gestelde vragen en antwoorden gemaakt die na de avonden, samen met de getoonde posters worden gepubliceerd op de website van TenneT.

3.4.3 In gesprek met overheden en bevoegde gezagen

TenneT en EZK hebben diverse reguliere overleggen met de betrokken overheden en bevoegde gezagen in de regio:

- **Ambtelijk (oftewel regio-)overleg en bestuurlijk overleg:** Tijdens het hele planproces organiseert EZK regio-overleggen met de betrokken regionale en lokale overheden op ambtelijk niveau. Deelnemers zijn : Provincies Groningen en Fryslân, gemeenten Het Hogeland en Schiermonnikoog en waterschap Noorderzijlvest, Wetterskip Fryslân en Rijkswaterstaat. Daarnaast vindt rondom de procedurele mijlpalen overleg met de bestuurders plaats in het Bestuurlijk Overleg. Deze overleggen gaan over een diversiteit aan onderwerpen, zoals de opzet en inhoud van de concept-NRD en in een latere fase de (tussen-) resultaten uit de MER-onderzoeken en de ontwerpbesluiten.
- **Pressure cooker-overleg dijkzonevariant (zie kader 2)**
EZK, waterschap Noorderzijlvest, provincie Groningen, gemeente Het Hogeland en TenneT onderzoeken gezamenlijk of de steunbermvariant als redelijk alternatief voor de kabelroute op land kan worden meegenomen in de definitieve NRD.
- **Tweewekelijks overleg gemeente Schiermonnikoog en Natuurmonumenten**
Om actuele zaken te bespreken die relevant zijn specifiek voor het eiland Schiermonnikoog is er sinds december 2025 een tweewekelijks overleg tussen TenneT, de gemeente Schiermonnikoog en Natuurmonumenten.
- **Tweewekelijks overleg met regionale overheden**
Om actuele zaken te bespreken die relevant zijn voor de specifieke delen van de route is het voornemen om een tweewekelijks overleg op te starten tussen EZK, TenneT, provincie Groningen, gemeente Het Hogeland en waterschap Noorderzijlvest en provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân en gemeente Schiermonnikoog.

- **Vergunningenoverleg:** Vertegenwoordigers van alle vergunningverlenende instanties (zoals *Rijkswaterstaat Noord-Nederland, Rijkswaterstaat Zee en Delta, Ministerie van LNV, RVO, gemeente Het Hogeland, gemeente Schiermonnikoog, Waterschap Noorderzijlvest*) nemen deel aan een (nog op te richten) vergunningenoverleg. Het overleg wordt georganiseerd door RVO in opdracht van EZK; en TenneT schuift aan als initiatiefnemer. In dit overleg worden eisen voor de vergunning (-aanvragen) met elkaar besproken en worden afspraken gemaakt over de planning en coördinatie. Een eerste overleg zal tegen de zomer van 2026 worden ingepland.
- **Werkgroep Omgeving en Communicatie:** Omgevingsmanagers en communicatieadviseurs van de betrokken regionale overheden en EZK en TenneT nemen deel aan dit overleg. Het gaat hier om de gemeenten Het Hogeland en Schiermonnikoog, provincie Groningen, provincie Fryslân en waterschap Noorderzijlvest. Tijdens het overleg bespreken we met elkaar de communicatie rond officiële publicaties, maar ook hoe we de omgeving tussentijds het beste kunnen bereiken. Ook wordt besproken wat er lokaal leeft, en hoe we daar in de communicatie op in kunnen spelen.
- **Werkgroep Verzilting**
Al sinds het project Ten Noorden van de Wadden en daarna in PAWOZ - Eemshaven is er een werkgroep Verzilting met deelnemers van de regionale overheden (provincies Groningen en Fryslân, Wetterskip Fryslân en Waterschap Noorderzijlvest, en vertegenwoordiging van LTO Noord). In deze werkgroep wordt specifiek gesproken over (de opzet van) het verziltingsonderzoek, de (tussentijdse) resultaten en de mogelijke maatregelen die uit dit onderzoek voort vloeien. In 2026 worden naar verwachting drie overleggen ingepland, afgestemd op het beschikbaar komen van (tussentijdse) resultaten uit het verziltingsonderzoek.

3.4.4 In gesprek met maatschappelijke organisaties

EZK en TenneT hebben nauw contact met een groot aantal maatschappelijke partijen, waaronder belangengroepen. In deze gesprekken wordt toelichting gegeven op de voortgang van het project en hebben we afstemming over raakvlakken, gedeelde en tegengestelde belangen, wensen en eisen van deze partijen en we maken hier afspraken over.

Klankbordgroep Natuur en milieu

Naar aanleiding van reacties op de eerste versie van het document Voornemen en Participatieplan is besloten een klankbordgroep Natuur en milieu op te richten. De klankbordgroep bestaat uit vertegenwoordigers van natuur- en milieuorganisaties en fungeert als inhoudelijk sparringpartner voor het projectteam van Net op Zee Doordewind.

De klankbordgroep:

- denkt mee en brengt (gebieds-) kennis, aandachtspunten en suggesties in;
- levert input op conceptstukken;
- signaleert, bijvoorbeeld mogelijke risico's voor natuur en milieu;
- adviseert, bijvoorbeeld over mitigerende maatregelen en relevante contactmomenten.

Input uit de klankbordgroep wordt zorgvuldig gewogen. Daarbij wordt steeds zichtbaar gemaakt wat er met inbreng is gedaan en hoe deze is meegewogen.

In 2026 worden drie inhoudelijke overleggen voorzien, voorafgaand aan officiële publicaties:

- Februari 2026: Terugkoppeling zienswijzen Voornemen en Participatieplan en toelichting op concept-NRD
- Medio 2026: Toelichting op eerste (ruwe) resultaten en vooruitblik concept Milieueffectrapportage (MER)
- Vierde kwartaal 2026: Review deelresultaten uit MER.

Naast overleg met belangenorganisaties in groepsverband, hebben we ook regelmatig één-op-één overleggen met partijen. We bepalen samen hoe vaak overleg nodig is en waar dit over moet gaan. Wij benaderen een groot aantal partijen zelf. Als we geen contact met u opnemen en u wilt wel graag in gesprek, dan horen we dat graag. Als meerdere partijen over hetzelfde onderwerp in gesprek willen, is overleg in een grotere groep mogelijk. Zie paragraaf 1.4 voor onze contactgegevens.

3.4.5 In gesprek met grondeigenaren

In de voorgaande fase (in november en december 2025) zijn er twee plenaire informatieavonden georganiseerd, en hebben er zes werksessies verspreid over het plangebied plaatsgevonden, waarbij deelnemers – voornamelijk uit de landbouw sector - aandachtspunten en wensen konden indienen ten aanzien van de kabelroute, de ligging van werkterreinen en toegangswegen. U leest hier meer over in bijlage 1, het participatieverslag.

Het proces rond het verkrijgen van betredingstoestemmingen voor de veld- en bodemonderzoeken start in 2026. Rentmeesters zullen namens TenneT daarvoor contact opnemen met alle individuele grondeigenaren waar een raakvlak ligt met de kabelroute.

Werkgroep Landbouw

Al sinds het project Ten Noorden van de Wadden en daarna in PAWOZ - Eemshaven worden landbouwkundige thema's op regelmatige basis besproken in een Werkgroep Landbouw. In deze werkgroep zitten individuele landbouwers uit de regio, en vertegenwoordigers van LTO Noord. Verder neemt EZK deel en als er specifieke punten op de agenda staan worden externe partijen of regionale overheden uitgenodigd. De organisatie is in handen van TenneT.

De werkgroep denkt mee, levert input op de opzet en resultaten uit de landbouwkundige onderzoeken (waaronder het onderzoek naar verzilting), hoe de agrarische grondeigenaren worden betrokken en geïnformeerd over werkzaamheden. Er worden ook meer algemene thema's besproken, zoals het proces voor het uitvoeren van veld- en bodemonderzoeken, toepassing van de gedoogplicht, schadeloosstelling en dergelijke.

In 2026 worden naar verwachting zes overleggen ingepland in een ritme van circa 1 x per 2 maanden, daarbij waar mogelijk rekening houdend met de landbouwkalender.

3.4.6 Delen van algemene informatie over het project en de procedure

Het is belangrijk dat belanghebbenden weten wie waarvoor verantwoordelijk is binnen het project, wat er gebeurt en hoe participatie mogelijk is. TenneT en EZK streven naar heldere, tijdige en toegankelijke communicatie. We willen bereikbaar en benaderbaar zijn, zodat iedereen met vragen, zorgen en inbreng op elk moment bij ons terecht kan. TenneT en EZK gebruiken hierbij de volgende communicatiemiddelen en -kanalen:

Websites

Tijdens het hele project kunt u actuele informatie vinden op:

- www.rvo.nl/noz-doordewind

Hier vindt u informatie over de projectprocedure. Ook worden op deze pagina alle officiële documenten gepubliceerd, zoals het Voornemen en Participatieplan en de concept-NRD, het ontwerp-projectbesluit, het milieueffectrapport, adviezen van de Commissie mer, het definitieve projectbesluit en de definitieve vergunningen.

- www.tennet.eu/doordewind

Op deze website vindt u inhoudelijke informatie over het project, de planning, verslagen van bijeenkomsten, veelgestelde vragen en antwoorden, de presentaties die we in eerdere fasen hebben gegeven, en de projectviewer met een online routekaart. In deze projectviewer kan een ieder opmerkingen plaatsen of vragen stellen. U kunt zich ook inschrijven voor de nieuwsbrief van het project via het aanmeldformulier op deze website.

- magazines.tennet.eu/doordewind

Dit is het online participatieplan waarin stap voor stap wordt uitgelegd hoe participatie binnen dit project is georganiseerd.

Advertenties

Formele publicaties verschijnen in de Staatscourant en op de website van RVO en worden via lokale en regionale media, gemeentelijke kanalen en persberichten onder de aandacht gebracht. Voorbeelden van nieuwsbladen die worden ingezet zijn de Ommelander Courant, De Eemslander, Eemsbode, de Noorderkrant en de Dorpsbode.

Digitale nieuwsbrieven

TenneT geeft ongeveer 1x per 4 tot 6 weken een nieuwsbrief uit met updates over het project. Iedereen kan zich inschrijven via [Aanmelden nieuwsbrief](#).

Huis-aan-huis nieuwsbrieven Schiermonnikoog

TenneT en EZK sturen huis-aan-huis nieuwsbrieven naar alle bewoners van Schiermonnikoog, als er specifieke thema's spelen die relevant zijn voor Schiermonnikoog.

Inloophmomenten Nationaal Park Schiermonnikoog

TenneT sluit iedere eerste woensdag van de maand aan bij inloophmomenten van het Nationaal Park Schiermonnikoog.

Informatiecentrum TenneT Eemshaven

Op de tweede verdieping van kantoorgebouw Nijlicht is het informatiecentrum van TenneT met informatie over: Elektriciteit, Doordewind en andere TenneT projecten in de Eemshaven. Er staat o.a. een maquette van het gehele projectgebied van Doordewind. Het informatiecentrum is op dit moment alleen geopend voor groepen. Wilt u langskomen? Stuur dan een bericht naar: Doordewind@tennet.eu.

BouwApp

Voorafgaand en tijdens de aanlegwerkzaamheden in het gebied gaat TenneT de bouwapp inzetten als communicatiemiddel. [Download de BouwApp » De BouwApp](#)

Verzorgen van presentaties

Regelmatig verzorgt TenneT op verzoek presentaties, bijvoorbeeld aan gemeenteraden en belangenorganisaties over de voortgang van het project of over specifieke onderwerpen. Indien uw organisatie interesse heeft in een presentatie of toelichting dan vernemen we dat graag en zullen we de mogelijkheden met u bespreken. Zie paragraaf 1.4 voor onze contactgegevens.

Het Doordewind mailadres

Via het mailadres doordewind@tennet.eu kunt u uw vragen stellen, opmerkingen maken of in contact komen met een projectmedewerker. TenneT streeft er naar om alle reacties binnen 5 werkdagen te beantwoorden.

Pers

Om de hele regio goed op de hoogte te houden zoeken we contact met de (regionale) media. Dit doen we in de vorm van persberichten bij grote mijlpalen of aankondigingen en door middel van persbriefings.

4. Tot slot

Met het geschetste participatieproces streven EZK en TenneT breed gedragen oplossingsrichtingen na en een goede voorbereiding van de besluitvorming rondom het project Doordewind. Dit doen we door verschillende participatieactiviteiten voor de omgeving te organiseren. Hierdoor maken we optimaal gebruik van de gebiedskennis van betrokken belanghebbenden en krijgen we zicht op de verschillende belangen, ruimtelijke ontwikkelingen en ontstaat een beeld van de vragen en zorgen die rond het project Doordewind spelen. Dit wordt uiteindelijk allemaal meegenomen in de verdere uitwerking van het project en wordt vastgelegd in participatieverslagen (zie bijlage 1).

Met dit participatieplan hebben we inzicht gegeven in hoe we het participatieproces willen vormgeven gedurende het project. Dit is gedaan aan de hand van de volgende hoofdonderwerpen: de uitgangspunten voor participatie binnen het project Doordewind, wie we willen betrekken, bij welke participatieactiviteiten en op welke manier. Daarmee geeft dit participatieplan de hoofdlijnen weer van hoe we de participatie willen vormgeven binnen het project. Maar we realiseren ons ook dat de context waarbinnen dit project plaatsvindt dynamisch is. Zowel technisch inhoudelijk, als maatschappelijk en bestuurlijk. Er is sprake van meervoudige

belangen en meerdere bestuurslagen en een diversiteit aan omgevingspartijen en veel grondeigenaren en – gebruikers die betrokken zijn. Daarom zijn gedegen onderzoeken en een zorgvuldig participatieproces met omgevingspartijen nodig. Wij hopen dat dit participatieplan daar aan bijdraagt, maar staan open voor suggesties van uw kant.

Dank voor uw aandacht!

Bijlage 1: Participatieverslag

Inleiding

In dit verslag blikken we terug op de participatie in het project Net op Zee Doordewind (hierna Doordewind) in de periode *van de terinzagelegging van het Voornemen en Participatieplan tot de terinzagelegging van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) van medio oktober 2025 t/m medio maart 2026*. We gaan in op de activiteiten die we hebben ondernomen, met welke omgevingspartijen is gesproken, welke inbreng betrokkenen hebben geleverd en wat we daarmee hebben gedaan. Het verslag sluiten we af met de belangrijkste conclusies met betrekking tot de participatie tot nu toe.

Participatiemomenten afgelopen periode

De omgeving is de afgelopen periode op verschillende manieren over het project geïnformeerd en bij het project betrokken. Dit is op de volgende manieren gedaan:

- Publicatie Voornemen en Participatieplan en reactiemogelijkheid;
- Contact met overheden;
- Thematische werkgroepen en stakeholderbijeenkomsten;
- Overleggen en persoonlijk contact;
- Inzet van diverse communicatiemiddelen.

Publicatie Voornemen en Participatieplan en reactiemogelijkheid

De verkenningsfase van de projectprocedure startte op 17 oktober 2025 met de publicatie van het Voornemen en Participatieplan. Dit document lag ter inzage tussen 17 oktober en 27 november 2025. Iedereen die dat wilde – bewoners, bedrijven, overheden en belangenorganisaties – kon hier op reageren. Er zijn 49 reacties ingediend. In de reacties zijn vele thema's aan de orde gesteld. Er is o.a. onvrede geuit ten aanzien van de gemaakte keuze in PAWOZ-Eemshaven en er wordt verzocht om de eerder afgevalen alternatieve routes opnieuw te onderzoeken, waaronder de zogenaamde dijkvariant die het waterschap Noorderzijlvest en de provincie Groningen opnieuw onder de aandacht hebben gebracht. Ook is er veel aandacht voor en zijn er zorgen over effecten op natuur (specifiek de Waddenzee en Schiermonnikoog) en landbouw (met name verziltingsschade). Alle indieners van reacties hebben inmiddels per brief een antwoord ontvangen, waarbij is aangegeven of en in hoeverre dit tot wijzigingen heeft geleid in de concept-NRD. Inmiddels is een document gepubliceerd op de projectwebsite met daarin antwoorden op de meest gestelde vragen tijdens deze bijeenkomsten.

In de afgelopen periode werden de volgende participatiemomenten georganiseerd op diverse locaties in het projectgebied van Doordewind:

- Op 5 november 2025 was er een publieke informatieavond op Schiermonnikoog waarbij tijdens een plenaire sessie een toelichting is gegeven op het project.
- Ook op 5 november 2025 was er een inloopmiddag in het informatiecentrum Nijlicht in de Eemshaven.

- Op 19 november 2025 waren er inloopmiddagen in het cultureel centrum de Stag op Schiermonnikoog en in het informatiecentrum Nijlicht in de Eemshaven. Medewerkers van TenneT waren tijdens deze sessies aanwezig om toelichting te geven op de voorgenomen kabelroute. Het aantal deelnemers aan deze sessies was beperkt (circa 5 tot 25 per moment), maar hierdoor konden er wel kwalitatief goede gesprekken gevoerd worden en is waardevolle informatie gedeeld.

De presentatie van deze bijeenkomsten en de meest gestelde vragen en antwoorden zijn gepubliceerd op de projectwebsite van Doordewind (www.tennet.eu/doordewind).

Contact met overheden

Ambtelijk en bestuurlijk overleg

Met vertegenwoordigers van de gemeente Het Hogeland en de provincie Groningen die werken aan de Oostpolder ontwikkelingen is door verschillende medewerkers van TenneT-projecten in het gebied een toelichting gegeven op de voorgenomen werkzaamheden. Vanuit het projectteam Doordewind is een toelichting gegeven op de voorkeurskabelroute en de voorgenomen aanlegtechnieken in het Oostpolder gebied.

Er zijn gesprekken gevoerd met de gemeente Schiermonnikoog en Natuurmonumenten o.a. over de voorbereiding voor veld- en bodemonderzoeken op het eiland. Specifiek is daarbij gesproken over het onderzoeken van een alternatieve techniek en route over het eiland, in plaats van onder het eiland door te boren. Ook is gesproken over de beste manier om de communicatie richting Schiermonnikoog te intensiveren.

Het Waterschap Noorderzijlvest, EZK en TenneT, evenals de Provincie Groningen en Gemeente Het Hogeland hebben meermaals overlegd over verschillende – in PAWOZ-Eemshaven onderzochte en afgevalen - dijkvarianten om te bezien of deze alsnog meegenomen konden worden als alternatieve kabelroute in de concept-NRD. Op 8 januari heeft een bestuurlijke sessie plaatsgevonden, waarin afspraken zijn gemaakt over het vervolgproces richting vaststelling van de definitieve NRD.

De concept-NRD is besproken in een ambtelijk en bestuurlijk overleg op 20 januari en 9 februari 2026. Deelnemers aan het ambtelijk en bestuurlijk overleg zijn (naast EZK en TenneT): Provincies Groningen en Fryslân, gemeenten Het Hogeland en Schiermonnikoog, Waterschap Noorderzijlvest, Wetterskip Fryslân en Rijkswaterstaat.

Contact met vergunningverlenende instanties

Er is een startbijeenkomst georganiseerd met de verschillende afdelingen van Rijkswaterstaat op 13 november. Daarnaast heeft TenneT in de afgelopen periode contact gehad met diverse bevoegde gezagen in het kader van geotechnisch en geofysisch onderzoek dat heeft plaatsgevonden op de Noordzee en in de Waddenzee.

Communicatieoverleg

Op reguliere basis heeft gezamenlijk overleg plaatsgevonden met communicatieadviseurs van de betrokken overheden, waaronder provincie Groningen, provincie Fryslân, gemeente Schiermonnikoog, gemeente Het Hogeland, EZK/RVO en TenneT.

Thematische werkgroepen en stakeholderbijeenkomsten

In november en december 2025 zijn er 8 bijeenkomsten voor grondeigenaren en grondgebruikers georganiseerd.

We zijn gestart met twee plenaire sessies op 10 en 18 november 2025 in Maarhuizen. Hierbij is een algemene toelichting op het project en de voorgestelde route gegeven. Voor deze sessies zijn alle 340 particuliere grondeigenaren in het gebied uitgenodigd per brief. Beide sessies werden goed bezocht (totaal 90 deelnemers), overwegend door eigenaren uit de landbouw sector.

Daarnaast zijn er een zestal werksessies georganiseerd op 26 en 27 november en 2, 3, 8 en 9 december op locaties verspreid in het projectgebied langs de Noord-Groninger kust. In deze werksessies is in detail toelichting gegeven op de voorgenomen route en aanlegtechnieken. De kaarten met daarop de voorkeurs kabelroute zijn op tafel gelegd. De aanwezige grondeigenaren konden hun vragen en suggesties geven ten aanzien van deze route en de voorgestelde werkterreinen en toegangswegen. In totaal hebben ca 90 grondeigenaren deelgenomen aan een van deze sessies.

Op 11 december is een startbijeenkomst natuur en milieu georganiseerd in het Wadden Experience Center te Lauwersoog waarvoor ca. 30 natuur- en milieuorganisaties zijn uitgenodigd. De presentatie van deze bijeenkomst en de meest gestelde vragen en antwoorden zijn gepubliceerd op de projectwebsite van Doordewind. De bijeenkomst was bedoeld als eerste kennismaking en startmoment voor een mogelijk overlegplatform met natuur- en milieuorganisaties. Als voortvloeisel uit deze bijeenkomst is er inmiddels een klankbordgroep Natuur- en Milieu opgericht, die een eerste bijeenkomst heeft gehad in februari 2026.

In de werkgroep Landbouw, bestaande uit vertegenwoordigers van LTO Noord, landbouwers uit het gebied en TenneT en EZK, zijn diverse landbouwkundige thema's besproken, waaronder de opzet voor de landbouwkundige onderzoeken en de opzet voor de informatie en werkbijeenkomsten met de grondeigenaren. De werkgroep is in de afgelopen periode 3 keer bij elkaar gekomen.

De werkgroep Verzilting die bestaat uit Waterschap Noorderzijlvest, LTO Noord, Provincie Groningen, Gemeente Het Hogeland, Wetterskip Fryslân, TenneT en EZK is één keer bij elkaar gekomen. Tijdens deze sessie is de opzet voor het verziltingsonderzoek gepresenteerd en hebben de deelnemers daarop input kunnen geven.

Overleggen en persoonlijk contact

In bijlage 2 staat een overzicht van de omgevingspartijen waar tot nu toe vanuit het project contact mee is geweest. Deze partijen hebben een mailing ontvangen waarbij ze geïnformeerd zijn over de start van de

projectprocedure en de manier waarop ze kunnen reageren en contact kunnen hebben met de projectorganisatie. Met diverse organisaties is in de afgelopen periode telefonisch of per e-mail contact geweest over diverse onderwerpen. Ook zijn er gesprekken gevoerd met o.a. Beheerautoriteit Waddenzee, belangenorganisaties en diverse grondeigenaren in het gebied.

Inzet van communicatiemiddelen

Websites

Er zijn twee websites met veel informatie over het project:

- De TenneT-website (www.tennet.eu/doordeewind). bevat informatie over het project, de verslagen en antwoorden op veelgestelde vragen van de verschillende bijeenkomsten, documenten zoals kaartmateriaal, de projectviewer waarmee ingezoomd kan worden op de voorkeursroute en waar ook vragen gesteld kunnen worden; en een link naar het online participatieplan waarin in heldere stappen wordt uitgelegd hoe de omgeving kan meedenken;
- De RVO-website (www.rvo.nl/noz-doordeewind) bevat de formele documenten behorend bij de projectprocedure, zoals het VenP, de Nota van Antwoord en de concept-NRD.

Nieuwsbrief

Iedereen kan zich via de TenneT website inschrijven voor de digitale nieuwsbrief, die gemiddeld 1 keer per 4-6 weken wordt rondgestuurd. Bij alle werkgroepen en stakeholderbijeenkomsten en in alle communicatiemiddelen is actief gewezen op het bestaan van de nieuwsbrief. Inmiddels⁶ zijn er bijna 120 aanmeldingen.

Communicatie rondom publicatie VenP

De publicatie van het VenP is gecommuniceerd via een bericht op de websites van TenneT en RVO, via de nieuwsbrieven en via een e-mail van EZK aan alle op dat moment bekende omgevingspartijen. Ook is een advertorial geplaatst in de volgende bladen: Dorpsbode, Schiermonnikoog, Streekkrant, Eemsbode, Noorderkrant, Dagblad van het Noorden, Ommelander Courant/De Ommelander en is een bericht geplaatst in de Staatscourant. Daarnaast zijn berichten gedeeld via social media, waaronder LinkedIn.

Projectviewer

Op de projectwebsite van TenneT is een projectviewer gepubliceerd. In deze viewer kan iedereen inzoomen op de route en waar gewenst opmerkingen of vragen plaatsen. In de voorgaande fase zijn 2 vragen geplaatst, die beantwoord zijn door het projectteam van TenneT.

Informatiecentrum Nijlicht in de Eemshaven

TenneT heeft een informatiecentrum ingericht in gebouw Nijlicht in de Eemshaven. Het informatiecentrum geeft informatie over alle TenneT-projecten in het Eemshavengebied, waaronder het Doordeewind-project.

⁶ Status Januari 2026

Folders & factsheets

- Folder Veld- en bodemonderzoek
- projectbrochure Doordewind

Beide zijn te downloaden vanaf de TenneT website ([Link naar downloads](#))

Posters en visuals

Voor de informatiebijeenkomsten zijn diverse posters en visuals gemaakt. Deze worden ook veel gebruikt in presentaties. Deze zijn eveneens te downloaden van de TenneT website ([Link naar downloads](#))

Brief grondeigenaren

Eigenaren van percelen in de corridor zoals vastgesteld in PAWOZ-Eemshaven (totaal ca 340 stuks) hebben in oktober 2025 een brief van TenneT ontvangen. In de brief werden deze eigenaren uitgenodigd om deel te nemen aan de informatiebijeenkomsten en werksessies in november en december 2025.

Inbreng en wat we daarmee hebben gedaan

De 49 ontvangen reacties op het Voornemen en Participatieplan stellen vele thema's aan de orde. Er is o.a. onvrede geuit ten aanzien van de gemaakte routekeuze in PAWOZ en er wordt verzocht om de afgevalen alternatieve routes opnieuw te onderzoeken.

Er wordt regelmatig steun uitgesproken voor de – in PAWOZ - Eemshaven onderzochte en afgevalen - alternatieve dijkzonevariant (waarbij met name gedacht wordt aan een route door de kwelders) en de tunnelvariant. Ten aanzien van de dijkzonevariant heeft EZK geoordeeld dat de onderbouwing voor deze variant nog onvoldoende toetsbaar is en de scope van de dijkversterkingsopgave nog onvoldoende scherp is om deze variant als redelijk alternatief in de concept NRD op te nemen. EZK en de regionale overheden hebben wel afgesproken om in de periode tot medio mei samen verder te onderzoeken of een verder uitgewerkte steunbermvariant als redelijk alternatief alsnog kan worden meegenomen in de definitieve NRD.

Ook wordt in de reacties vaak aandacht gevraagd voor en zorgen benoemd over effecten op natuur (specifiek de Waddenzee en Schiermonnikoog) en landbouw (met name verziltingsschade). Deze aandachtspunten worden zoveel mogelijk meegenomen in de aanstaande MER-onderzoeken.

Alle indieners van reacties hebben inmiddels een antwoord ontvangen, waarbij is aangegeven in hoeverre dit tot wijzigingen heeft geleid. De bundel met reacties en de beantwoording staat op de RVO website (www.rvo.nl/noz-doordewind). De reacties hebben niet geleid tot het toevoegen of afvalen van een route of locatie in de concept-NRD. In een aantal reacties hebben partijen aangegeven meer betrokken te willen worden. Hier is invulling aan gegeven in de actualisatie van het participatieplan.

Input omgevingspartijen

De vele contacten en actieve inbreng van diverse partijen en grondeigenaren hebben geleid tot een grote hoeveelheid (omgevings-) informatie. Dit is op verschillende manieren verwerkt.

Er zijn tijdens de informatiebijeenkomsten en werksessies door grondeigenaren veel vragen gesteld en aandachtspunten en wensen geformuleerd ten aanzien van de ligging van de kabels, de werkterreinen en toegangswegen.

In totaal zijn er rond de 90 aandachtspunten en wensen ingediend, variërend van meer abstracte tot heel concrete verzoeken. De vragen en wensen die voor alle grondeigenaren interessant kunnen zijn, zijn terug te lezen in de [Q&A op de website van TenneT \(pagina 40-49\)](#).

Voor de concrete, locatie specifieke verzoeken is bekeken of ze technisch, vergunningtechnisch en juridisch haalbaar zijn en of ze inderdaad in belang zijn van de omgeving en de impact verkleinen. In een aantal gevallen heeft dit geleid tot een nieuwe of andere werkweg of toegangsweg of het verschuiven van een in- en uittredepunt van de boring. Ook is in sommige gevallen een vervolgesprek met die specifieke eigenaren wenselijk.

Alle aanpassingen zijn inmiddels opgenomen in de projectviewer. De presentaties, een verslag en veel gestelde vragen en antwoorden zijn gepubliceerd op de TenneT website. Grondeigenaren hebben in februari 2026 per brief een terugkoppeling gekregen. In maart 2026 zijn er spreekuren ingepland waarbij individuele grondeigenaren in gesprek konden met TenneT over in hoeverre deze wensen tot aanpassingen hebben geleid.

Er is door bewoners en gemeente Schiermonnikoog gevraagd om intensievere en toegankelijke communicatie gericht op bewoners en organisaties van Schiermonnikoog en zo mogelijk aan te sluiten bij bestaande overlegplatformen. Naar aanleiding daarvan is besloten om bewoners op Schiermonnikoog te informeren via een huis-aan-huis nieuwsbrief. Ook is er een 2-wekelijks overleg met de gemeente Schiermonnikoog en Natuurmonumenten opgestart en zal het projectteam 1x per 4 weken aansluiten bij inloopmomenten van het Nationaal Park Schiermonnikoog.

Er is door natuur- en milieuorganisaties gevraagd om hen vroegtijdig en meer te betrekken bij de (review van) MER-onderzoeken, zo mogelijk door een klankbordgroep natuur- en milieu op te richten. Deze suggestie is overgenomen. Een eerste klankbordgroepsessie is georganiseerd op 26 februari 2026. Hierbij is een toelichting gegeven op de opzet van de concept-NRD. De presentatie, het verslag en veel gestelde vragen en antwoorden zijn gepubliceerd op de TenneT website.

In de Werkgroepen Landbouw en Verzilting zijn aandachtspunten geformuleerd ten aanzien van de opzet van het verziltingsonderzoek en overige landbouwkundige onderzoeken. In de verdere uitwerking van deze onderzoeken worden deze aandachtspunten zoveel mogelijk meegenomen.

Ten slotte

We kijken terug op een intensieve eerste fase van de projectprocedure voor Doordewind. Deze fase stond in het teken van (hernieuwd) kennismaken, informatie delen over de procedure en de voorkeursroute voor het

kabeltracé en de aanlegtechnieken en zoveel mogelijk aandachtspunten en gebiedskennis ophalen. Het overgrote deel van de sessies werd goed bezocht. Deelnemers waren voornamelijk kritisch, maar hebben ook veel aandachtspunten gedeeld waarmee de kwaliteit van het project en het proces voor de omgeving verbeterd kan worden. Graag bedanken we alle deelnemers aan een of meerdere participatie activiteiten voor hun deelname, betrokkenheid en inbreng. We zetten de constructieve samenwerking graag voort in de volgende fase.

Bijlage 2 Overzicht omgevingspartijen

Bestuur- en overheid

Beheerautoriteit Waddenzee
Bestuurlijk overleg Waddengebied
Brandweer Fryslân
Commissie voor de milieueffectrapportage
Gemeente Het Hogeland
Gemeente Schiermonnikoog
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselkwaliteit en Natuur
Ministerie van Defensie
Provincie Groningen
Provincie Fryslân
Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Rijkswaterstaat Noord-Nederland
Rijkswaterstaat Zee en Delta
Veiligheidsregio Groningen
Waterschap Noorderzijlvest
Wetterskip Fryslân
CWSS Common Wadden Sea Secretariat
Omgevingsberaad Waddengebied
UNESCO (Nederlandse commissie)

Bewoners

Bewoners Belangen Eerst
Stichting Dorpsbelangen Spijk
Vereniging Dorpsbelangen Oudeschip
Vereniging Dorpsbelangen Schiermonnikoog
Werkgroep Vrije Horizon Schiermonnikoog

Bedrijven

Engie
Gemini Offshore Windpark
Groningen Seaports
Growind
New Energy Coalition
NOVAR
QTS Eemshaven Netherlands Data Center
RWE Generation
RWE Renewables
SBE Samenwerkende Bedrijven Eemsdelta
Schiermonnikogeer Ondernemers Verbond
Stichting La MER
Vattenfall Windpark Eemshaven West
Waddenwind (Windpark Oostpolder)

Kabel/leiding exploitanten

Alliander
Cobra kabel
Gasunie
Hynetwork Services
ENI
KPN
NAM
Neptune Energy
NGT Nederlands Gas Transport
NORNED
NorthH2
ONE-Dyas
ProRail
TenneT
Tycom
Vitens
Waterbedrijf Groningen

Landbouw & Visserij

Garnalenvissersbond
Grondeigenaren en -gebruikers
Gronings Agrarisch Jongeren Kontakt
LTO Noord
PO Mosselcultuur
Stichting Geïntegreerde Visserij
Vereniging Oevereigenaren en Gebruikers
Visned
Nederlandse Vissersbond
Vissersvereniging Hulp in Nood

Natuur en milieuorganisaties / terreinbeheerders

Avifauna Groningen
Coalitie Wadden Natuurlijk
Het Groninger Landschap
Landschapsbeheer Groningen
Nationaal Park Schiermonnikoog
Natuur- en milieufederatie Groningen
Natuur- en vogelwacht Schiermonnikoog
Stichting de Noordzee
Staatsbosbeheer
Stichting Duinbehoud
Stichting natuur en milieu
Stichting Waddenlicht voor een gezond Waddengebied
Vereniging Natuurmonumenten
Vogelbescherming Nederland
Waddenvereniging
Werkgroep Lepelaar
Werkgroep Grauwe Kiekendief

Recreatie (-bedrijven)

Eilander Balg Expres
HISWA-RECRON
Sportvisserij Nederland
Vereniging Wadvaarders
Wadlooporganisaties (Dijkstra Wadlooptochten, Wadloopvereniging Arenicola, Wadgidsengroep Noord-Nederland, Wadloopvereniging Fryske Waedrinners, Stichting Wadloopcentrum Pieterburen)
Watersportverbond

Kennisinstellingen

Waddenacademie
Rijksuniversiteit Groningen

Overig

Kustwacht Nederland
KNRM

Noot: deze lijst is niet limitatief en niet volledig. Het betreft het overzicht van partijen zoals bekend op de datum van publicatie van dit participatieplan. Het betreft partijen met belangen bij de uit te werken route en werklocaties op zee en op land.